

Fil-Qorti tal-Magistrati (Malta)

Bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali

Magistrat Dr. Nadine Lia

B.A; LL.M (Kent); LL.D, Barrister at Law (England & Wales)

Kaz numru 337/2018

Il-Pulizija

(Spettur Jonathan Ransley)

vs.

Jonathan Tabone

Il Qorti:

Rat illi tressaq Jonathan Tabone ta' 37 sena, mwieled Pieta, nhar l-14 ta' Frar 1981, iben Saviour u Agnes nee Agius, resident 28, Triq Sant' Anna, Valletta, detentur tal-karta ta' l-identita bin-numru 116381(M)

Akkuzat talli ghall-habta ta l-10:20 ta bil-lejl tal-24 ta Frar 2018 gewwa l-istabiliment Tex Mex, Triq ix-Xatt, Sliema:

Minghajr il-hsieb li joqtol jew li jqiegħed il-hajja ta' haddiehor f'periklu car, ikkaguna feriti ta' natura gravissima fuq il-persuna ta' Jurgen Cilia skond kif iccertifikat Dr Christianne Coppini numru ta registrazzjoni 0436 ta l-isptar

Mater Dei;

Rat illi fl-udjenza tas-26 ta' Novembru 2018 wara li sar l-ezami ta' l-imputat a tenur ta' l-artikolu 392A(1) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta, l-imputat wiegeb li ma kienx hati ta' l-imputazzjonijiet kollha dedotti kontrih.¹

Wara li rat li l- Avukat Generali nhar il-5 ta' Marzu 2021 ipprezenta formalment l-artikoli tal-gudizzju ta' liema l-imputat ghandu jigi aggodikat minn din il-Qorti u jinstab hati u cioe²:

- a. Fl-artikoli 214, 215, 216(1)(a)(ii)(iii)(b)(d)(2), 218(1)(a)(b)(2) tal-Kodici Kriminali, Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta;
- b. Fl-artikoli 7, 8, 16, 17, 19, 22 tal-Kodici Kriminali, Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta;
- c. Fl-artikoli 532A, 532B u 533 tal-Kodici Kriminali, Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta;
- d. Fl-artikoli 382A, 383, 384, 385, 386, 412C u 412D tal-Kodici Kriminali, Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

Rat li matul is-seduta tal-11 ta' Mejju 2021, din il-Qorti, wara li gew moqrija l-istess artikoli tal-gudizzju ai termini tal-Artikolu 370(3) (b) tal-Kodici Kriminali, staqsiet lill-imputat jekk kellux oggezzjoni li l-kaz tieghu jigi trattat u deciz minn din il-Qorti u wara li tat lill-imputat zmien xieraq biex iwiegeb ghal din il-mistoqsija, wiegeb li ma kellux oggezzjoni li l-kaz jigi trattat bi procedura sommarja u l-Qorti ghalhekk hadet nota bil-miktub ta'

¹ Folio 15 ta' l-atti processwali

² Folio 289 ta' l-atti processwali

din it-twegiba fil-process ai termini tal-Artikolu 370(3)(c) tal-Kodici Kriminali u kkonvertiet ruhha f'Qorti ta' Gudikatura Kriminali.³

Rat li fl-istess udjenza tal-11 ta' Meju 2021 il-prosekuzzjoni ghalqet il-provi b'mod definittivament.

Rat illi d-difiza talbet li jigi mhejji *social inquiry report* li gie ezebit fl-udjenza tal-10 ta' Meju 2022.⁴

Rat illi d-difiza talbet li jigi mhejji *presentencing report* li gie ezebit fl-udjenza tal-11 ta' Ottubru 2022.⁵

Rat li fl-udjenza tas-27 ta' Gunju 2022 mill-imputat iddikjara li kien hati tar-reati addebitati lilu u irregistra ammissjoni inkondizzjonata ghall-imputazzjonijiet kollha dedotti kontrih, liema ammissjoni giet ikkonfermata mill-imputat wara li l-Qorti, a tenur ta' l-artikolu 392A(1) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta, avzatu u wissietu solennement bil-konsegwenzi legali ta' dik l-ammissjoni u kkonceditlu zmien bizzejjed biex jerga' jikkonsulta ma' l-avukat ta' fiducia tieghu u jikkunsidra t-twegiba tieghu u, jekk ikun il-kaz, jerga' lura minnha.

Rat li l-imputat rega' tenna u kkonferma l-ammissjoni inkondizzjonata tieghu.⁶

Rat li fid-dawl ta' l-ammissjoni tal-imputat il-Qorti m'ghandhiex alternattiva ghajr li ssibu hati tal-imputazzjonijiet kollha migjuba kontra tieghu u li a tenur ta' l-artikolu 392A tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta din il-Qorti setghet tghaddi ghas-sentenza dwarhom fil-konfront ta' l-imputat.

Rat illi ma hemmx raguni tajba ai termini tal-Art. 392A(3) tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta biex il-Qorti tiddubita li nonostante l-ammissjoni tieghu, l-imputat

³ Folio 291 ta' l-atti processwali

⁴ Dok NC1, Folios 312-336 ta' l-atti processwali

⁵⁵ Dok NC2, Folio 343 et seq ta' l-atti processwali

⁶ Folio 332 ta' l-atti processwali

effettivamente mhux ħati tar-reati addebitati lilu. Il-Qorti tqis, għalhekk li l-akkużi huma sodisfacjentement ppruvati.

Rat id-dokumenti kollha pprezentati, u fliet l-atti kollha tal-kawza;

Semgħet lill-partijiet jittrattaw dwar il-piena fl-udjenza tal-11 ta' Ottubru 2022.

Rat l-atti kollha.

Rat illi l-kawza thalliet għal-lum għas-sentenza.

Ikkunsidrat

Fatti fil-qosor

Illi dan il-kaz irrizulta meta gie rapportat lill-pulizija li l-imputat kien għamel ferita ta' natura gravissima fuq il-persuna ta Jurgen Cilia.

Ikkunsidrat

Piena

Illi b' amissjoni ta' l-imputat għall-imputazzjonijiet kollha migjuba fil-konfront tiegħu waqt is-seduta tal-11 ta' Novembru 2022 din il-Qorti m'għandiex għazla ohra għajr li ssibu ħati tar-reati addebitat lilu u ser tghaddi biex tippronunzja sentenza fil-konfront tiegħu.

Madankollu għall-finijiet ta' piena li għandha tigi erogata mill-Qorti, il-Qorti qieset, b' zieda mac-cirkostanzi kollha tal-kaz is-segwentni fatturi.

- Il-prosekuzzjoni esebit il-fedina penali ta' l-imputat li sussegwentment giet ukoll esebita bhala parti mil-*pre sentencing report*.⁷ Illi filwaqt li l-fedina penali mhix netta, l-ahhar sentenza registrata tmur lura għas-sena 2010.

⁷ Folio 3-5 ta' l-atti processwali

- L-imputat irregistra ammissjoni, erba snin wara li sar l-incident u wara li kemm il-prosekuzzjoni kif ukoll id-difiza kienu ghalqu l-provi taghhom u anke gie mhejji *social inquiry report*.
- Qieset il-gurisprudenza ta' dawn il-Qrati w Qrati esteri dwar tnaqqis fil-piena meta l-hati jammetti l-htijiet tieghu fi stadju kmieni tal-process u b'hekk jiffranka hafna xoghol u spejjez inutili ghall-amministrazzjoni tal-gustizzja. Hawnhekk il-Qorti taghmel referenza ghal-kaz **Ir-Repubblika ta' Malta vs. Nicholas Azzopardi**⁸, **Il-Pulizija vs. Emmanuel Testa**⁹, u **ARCHBOLD Sentencing Guidelines 2021**¹⁰ u **BLACKSTONE'S CRIMINAL PRACTICE**.¹¹

Ghaldaqstant, f'dan il-kaz jista jinghad li l-ammissjoni ma saritx fl-iktar stadju bikri ghaliex kienu diga lahhqu xehdu x-xhieda kollha u saru diversi seduti li jirrikjedu hin u spejjez. Madankollu din l-ammissjoni saret qabel l-ghoti tas-sentenzi u qabel din il-Qorti ghamlet l-evalwazzjoni taghha u ghalhekk din il-Qorti sejra tqis l-istadju ta' fejn saret l-ammissjoni fil-kunsiderazzjoni taghha.

- Il-Qorti tqis ukoll li l-ammissjoni saret minghajr ebda riservi u/jew kondizzjonijiet.
- Fis-*social inquiry report* li gie mhejji inghata rakkomandazzjoni li l-Qorti tikkunsidra timponi sentenza sospiza flimkien ma Ordni ta' Supervizjoni fil-konfront ta' l-imputat skont l-artikolu 28G tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta sabiex isservi bhala deterrent ghalih sabiex jikkontempla l-agir tieghu qabel jagixxi. Illi din ir-rakkomandazzjoni regghet inghatat meta sussegwentement sar il-*pre sentencing report*.

⁸ Qorti Kriminali deciza 24 ta' Frar 1997

⁹ Qorti tal-Appell Kriminali , [7.7.2002]

¹⁰ Thomson Reuters, S-29

¹¹ Blackstone Press Limited – 2006 edition

- Fis-sottomissjonijiet finali taghha, il-prosekuzzjoni tenniet li l-Qorti ghandha tikkunsidra piena alternattiva ghal dik karcerarja u qabel mas-suggerimenti li nghataw kemm fil-*social inquiry report* kif ukoll fil-*presentencing report*.
- Id-difiza abbracjat ruhha kompletament mas-sottomissjoni tal-prosekuzzjoni kif ukoll isottomettiet li l-imputat lest li joqghod ukoll ghal Ordni ta' Trattament jekk ikun hemm bzonn sabiex jindirizza l-imgieba tieghu.
- Illi dan ir-reat sar fl-24 ta' Frar 2018 u dan qabel ma kienu ddahhlu l-emmendi tal-ligi l-godda li jirregolaw l-artikoli 218 tal-Kodici Kriminali.¹² Illi bl-introduzzjoni ta' l-Att Numru XIII tal-2018 il-ligi giet emendata fis-sens li l-piena ghal dan ir-reat giet mizjuda ghal piena ta' prigunerija ghal perjodu minn hames snin sa ghaxar snin. Fiz-zmien mertu tar-reat, u cioe qabel l-introduzzjoni ta' dawn l-ammendi l-piena kienet ta' disa' xhur sa disa snin. Ghaldaqstant, l-imputat ghandu jinghata l-piena applikabli fil-perjodu meta seh ir-reat u mhux kif emendata illum.
- Illi filwaqt li l-Qorti mhix bl-ebda mod marbuta ma dawn is-sottomissjonijiet tal-prosekuzzjoni l-Qorti tara li din il-piena hija legalment proponibbli u fil-parametri tal-ligi ghal daww ir-reat li jikkoncernaw il-Kodici Kriminali.
- Illi jirrizulta li fiz-zmien tar-reat l-imputat kellu vizzju tad-droga li kien gabu jirrikorri ghall-kriminalita. Illi filwaqt dan mhuix skuzanti ghall-agir tieghu, huwa kunsiderazzjoni ghal Qorti sabiex tikkunsidra kwalunkwe Ordnijiet ohra li din il-Qorti tista taghti flimkien mal-piena.

¹² Att Numru XIII tal-2018

- Mill-*pre sentencing report* jirrizulta li l-imputat qatt ma wera rimors lejn il-vittma u fl-istess rapport hemm innizzel

“Mistoqsi kif iħossu fuq il-vittmi, huwa jesprimi li ma jħoss l-ebda tip ta’ emozzjoni partikolari. Madankollu, fi kliemu, jirreferi għal Jurgen bħala bniedem ‘kiesah’ li minkejja li huma ‘kienu qegħdin jiehdu gost, spicca sabiex irrovinalhom kollox.”

- Illi l-artikolu 142(1) tal-Criminal Justice Act 2003 fl-Ingilterra jistabbilixxi hames principji li għandhom jigu segwiti fl-imposizzjoni tal-piena u cioe’, (a) *the punishment of offenders* (b) *the reduction of crime (including its reduction by deterrence)* (c) *the reform and rehabilitation of offenders* (d) *the protection of the public* (e) *the making of reparation by offenders to persons affected by their offence.*
- Illi minn dak li rat u ezaminat il-Qorti jirrizulta li din il-Qorti trid tara mhux biss l-aspett riformattiv ta’ l-imputat izda trid ssib bilanc bejn il-gravita’ tal-kaz u l-harsien u l-interessi tal-vittmi tar-reat u s-socjeta’ in generali sabiex tara li dan ir-reat ma jergax jigi kommess kif ukoll tagħti l-harsien meħtiega lil pubbliku. Il-Qorti għalhekk tqis, tenut kont ta- cirkostanzi, li piena karercarja mhix ser thalli l-frott mistenni, anzi bil-kuntrarju u għalhekk il-Qorti sejra tikonsidra piena alternattiva għall-habs.

Decide

Għaldaqstant il-Qorti wara li rat l-artikoli 214, 215, 216(1)(a)(ii)(iii),(b)(d)(2), 218(1)(a)(b)(2), 7, 8, 16, 17, 19, 22, 532A, 532B, 533, 382A, 383, 384, 385, 386, 412C u 412D tal-Kodici Kriminali, Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta’ Malta, fuq ammissjoni ta’ Jonathan Tabone issibu **ħati** ta’ l-imputazzjonijiet kollha kif dedotti kontrih u

tikkundannah piena ta' prigunerija ta' sentejn (2) habs li bl-applikazzjoni tal-artikolu 28A tal-Kodici Kriminali qed jigu sospizi ghal zmien tlett snin (3) millum.

Il-Qorti, a tenur tal-Artikolu 28A(4) tal-Kodici Kriminali, spjegat lill-hati bi kliem car ir-responsabbilita' tieghu taht l-Artikolu 28B tal-Kodici Kriminali jekk huwa jikkommetti, matul il-perjodu operattiv ta' din is-sentenza, reat li ghalih hemm piena ta' prigunerija.

Inoltre peress li l-Qorti tqis li f'dan il-każ hemm lok li jiġi mahruġ ordni ta' trattament fil-konfront tal-imputat u li permezz tiegħu huwa jkun jista' jiġi mghejjun jindirizza l-imgieba tiegħu, il-Qorti wara li rat l-Artikolu **412D** tal-Kodici Kriminali qegħdet lill-hati taht ordni ta' trattament għal perjodu ta' sentejn millum u dan skont il-kondizzjonijiet li jinsabu fid-digriet anness ma din is-sentenza u li jagħmel parti integrali minnha. Il-Qorti tiddikjara li għamlet din l-ordni ta' trattament wara li hija spjegat lil hati bi kliem car u li jinftiehem il-konsegwenzi li jitnisslu minn ordni ta' trattament kif ukoll ir-responsabbilita tiegħu naxxenti mill-istess kif ukoll il-konsegwenzi li jitnisslu f'każ li huwa ma joqgħodx għall-kondizzjonijiet imsemmija fl-ordni ta' trattament.

Il-Qorti wara li rat l-artikolu 383 tal-Kodici Kriminali, sabiex tipprovdi ghaz-zamma tal-Ordni Pubbliku, u b'zieda mal-piena kif hawn fuq inghad, torbot lill-hati ghal perjodu ta' sena (1) mill-lum taht penali ta' elf euro (€1,000).

Il-Qorti wara li rat l-artikolu 382A tal-Kodici Kriminali tordna l-hrug ta' **Ordni ta' Trazzin** kontra l-hati a favur ta' Jurgen Cilia ghal perjodu ta' tlett snin mid-data tar-remissjoni tal-piena u li ghandha taghti effett ghal kull ma hemm imsemmi fl-artikolu 412C(3)(6)(8)-(11) tal-Kodici Kriminali li ghandhom japplikaw *mutatis mutandis*.

Komunika: Kummissarju tal-Pulizija

Fir-rigward tat-talba tal-Prosekuzzjoni sabiex f'kaz ta htija, minbarra li tapplika l-piena skond il-Ligi tordna lill-imputat ihallas l-ispejjez li ghandhom x'jaqsmu mal-hatra ta' l-esperti skond l-artikolu 533 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta, il-Qorti tordna lil hati Jonathan Tabone ihallas lir-Registratur tal-Qorti l-ispejjez tal-esperti mahtura fl-inkjesta fis-somma komplessiva ta' tmien mija u erba ewro u sebghin centezmi (€ 804.70) u cioe' l-ispejjez hawn taht elenkati:

1. Spejjez tar-rapport ta' l-espert Dr. Mario Scerri fl-ammont ta' €247.80.¹³
2. Spejjez tar-rapport ta' l-espert Dr. Steven Farrugia Sacco fl-ammont ta' €556.90¹⁴

Il-Qorti tordna li ai termini ta' l-artikolu 392A(2) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta l-Avukat Generali jinghata access ghal kopja skenjata tal-atti, flimkien ma access ghal kopja skenjata tas-sentenza fi zmien sitt (6) ijiem tax-xoghol.

Moghtija illum nhar 15 ta' Novembru 2022 fil-Qrati tal-Gustizzja, Valletta

Dr. Nadine Lia

Magistrat

Lorianne Spiteri

Deputat Registratur

¹³ Folio 254 ta' l-atti processwali

¹⁴ Folio 172 ta' l-atti processwali